

hij 's nachts wel larven uit het water gehaald, ofschoon ik anders niet geloof, dat *Carabus clathratus* een nachtdier is. Mannetjes van insecten hebben trouwens nooit een lang leven.

Wie de levenswijze van deze schoone en interessante kever nu meer in bijzonderheden wil nagaan, doet het beste met een paartje ervan te houden in een terrarium, dat voorzien is van een niet al te diep vijvertje, met min of meer flauw glooiende kanten en ruim voorzien van allerlei klein zoetwatergedierte. Neem voor grond heel los veen; ge hebt natuurlijk een ruime keus van moeras- en oeverplanten, die u in staat stellen uw terrarium altijd vol bloemen te hebben. Dotterbloem, reukgras, kers, moerasviooltje, vergeet-mij-niet, penningkruid, munt, enz. Maar zet ze niet te dicht opeen, anders kunt ge de kevers niet in 't oog houden, en ge moet op heel veel vragen het antwoord leveren. Ga maar eens na.

1. Hoe vaak en hoe lang gaan de kevers te water?
2. Hoe bemachtigen zij hun prooi en waar verslinden ze die?

3. Hoe geschiedt het eierleggen en waar?
4. Hoe leven de larven?
5. Is er bij vergelijking van *C. clathratus* met andere *Carabus*-soorten eenig verschil in lichaamsbouw te ontdekken, dat in verband zou kunnen staan met zijn amphibische levenswijze? Hierbij moet in 't bijzonder gelet worden op de bewegings- en ademhalingsorganen.

Bij een oppervlakkige vergelijking met *C. nemoralis* blijkt b.v. al, dat *C. clathratus* veel platter en breder lichaam bezit, kortere en sterkere pooten en dat zijn tarsus-geledingen wat breder en platter en meer behaard zijn.

Carabus clathratus is tamelijk zeldzaam, maar toch niet zóó, of wie er in laagveenstreken vlijtig naar zoekt, moet ze wel vinden. Om Amsterdam, langs het Gein, langs de Oude Goch, bij Woerden, en bij Aalsmeer heb ik de kever bij mooi zonnig lenteweer dikwijls langs slootkanten en tusschen het oevergras zien rondscharrelen. En wie ze niet vindt, kan er naar vragen.

T.

1 JANUARI—15 FEBRUARI.

UIT EEN DAGBOEK VAN 1896.

1 Januari. Mooi zacht weer. De sneeuwkllokjes steken al een paar cM. boven de aarde uit. In 't nieuwe gedeelte van 't Vondelpark zwermen groote vluchten spreeuwen,

6 Januari. Spreeuwen zingen heel druk in 't morgen- uur, ook de winterkoninkjes zijn heel druk. Boomkruiper roept luid; van de Paarse Doovenetel komen nieuwe spruiten op. Speenkruidplantjes zijn al veel te zien; *Draba verna* staat al een week op bloeien, maar komt weinig voort.

18 Januari. Honderden zwarte zeeëenden (*Oidemia nigra*) zwemmen in de Zuiderzee. Op een weiland zwerft een troep Leeuweriken (*Alauda arvensis*), de eerste trek- vogels — na de spreeuwen natuurlijk. Ze zingen nog niet. 's Avonds komen duizenden bonte kraaien, roeken en kouden uit de stad, om in 't rietveld langs de zee te overnachten.

19 Januari. Watertorren en oeverkevertjes zijn al druk in de weer. *Dytiscus marginalis*, *Colymbetes*, *Gyrinus* en *Elaphrus riparius*.

25 Januari. *Crocus*jes laten buiten al groene bladpuntjes zien, de katjes van de hazelaar hangen al, maar stuiven nog niet. *Draba verna* bloeit, sinds eenige dagen zwerven veel zwartkopmeesjes (*Parus palustris*) in 't Vondelpark. De spreeuwen nemen dagelijks toe in aantal en opgewektheid.

5 Februari. De hazelaar bloeit. Winter-aconiet (*Eranthis hyemalis*) komt op; ook *Diclytra spectabilis*. Van de *crocus* zijn de bloemknoppen te zien, maar nog beschermd door 't witte schutblad.

6 Februari. Paarse Doovenetel, Muur en Kruiskruid bloeien druk. Verscheidene heesters beginnen hun knoppen uit te schuiven; enkele spiraeastruiken zijn al geheel groen getint. Blauwe anemoontjes, Leverbloempjes, (*Hepatica tribola*) verheffen de bloemknoppen.

9 Februari. *Eranthis* is al geheel opgekomen, maar staat nog omgebogen. Een eschdoornsoort (*Acer Schweidleri*) bloeit.

10 Februari. *Eranthis hyemalis* en sneeuwkllokje bloeien. De bladknoppen van de kamperfoelie zijn in de laatste week van 6 tot 8 m.M. langer geworden.

11 Februari. Gele *crocus* en een enkele els bloeien. Een troep zanglijsters trekt door 't Vondelpark. Een dozijn ervan zitten dicht opeen in een haagbeuk zacht te kweelen.

12 Februari. De bloemstengels van *Hepatica* staan gestrekt, maar de knoppen zijn nog gesloten. De *Eranthis*-bloempjes vormen een geel tapijt in de Hortus botanicus. Het welriekend viooltje (op een zuidwestelijke helling van een polderdijk) heeft al groote bloemknoppen. Heelbeen (*Holosteum umbellatum*) is al flink opgekomen; ook veldsla en vogelmelk. Ook bloeit een enkel exemplaar van *Anthriscus vulgaris* — bijzonder voorbarig.

13 Februari. Druk vogelleven in het morgenuur. Er zijn van nacht veel zanglijsters en koperwieken aangekomen. Wel een dozijn Vlaamsche gaaien zwerven in 't Vondelpark rond. Een merel verjaagt een gaai. Leeuweriken zingen.

T.

